

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

ΟΙΔΙΠΟΥΣ
ΕΠΙ ΚΟΛΩΝΩ

Μετάφραση
ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ
2017

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΕΦΕΛΗ

ΑΘΗΝΑ 2017

ΝΕΦΕΛΗ / ΘΕΑΤΡΟ / ΑΠΑΝΤΑ Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ

Σοφοκλέους, *Οιδίπους επί Κολωνών*, μετάφραση Δημήτρης
Δημητριάδης

Σχεδιασμός βιβλίου: Περικλής Δουβίτσας

ISBN: 978-960-504-200-4

Για την ελληνική γλώσσα:

© 2017, Εκδόσεις ΝΕΦΕΛΗ και Δημήτρης Δημητριάδης

Ασκληπιού 6, Αθήνα 106 80

τηλ.: 210 3639962 – fax: 210 3623093

e-mail: info@nnet.gr

www.nnet.gr

Σκέπτομαι
φίλοι που είστε όλοι εσείς μαζί μας απόψε εδώ
σκέπτομαι το ρήμα επισκέπτομαι
Η επίσκεψη είναι σκέψη για κάτι
'Όποιος επισκέπτεται σκέπτεται κάτι σκέπτεται αυτό που επι-
σκέπτεται
Ο Οιδίπους επισκέπτεται αυτό που σκέπτεται
Σκέπτεται αυτό που επισκέπτεται
Ο Οιδίπους έρχεται εδώ επισκέπτης
Επισκέπτεται τον τάφο του
Αυτόν σκέπτεται Σκέπτεται και επισκέπτεται τον τάφο του
Τον επισκέπτεται όχι σαν φίλος αλλά σαν ξένος
Σαν ξένος έρχεται να ζητήσει φιλοξενία να φιλοξενηθεί στον
τάφο του
Ο Οιδίπους χρειάζεται προτού πεθάνει να γίνει πρώτα δεκτός
ως φιλοξενούμενος να φιλοξενηθεί εκεί όπου θα ταφεί
Ο θάνατός του και η ταφή του είναι μία επίσκεψη που για να
τελεστεί πρέπει να γίνει φιλοξενία
Αυτό σκέπτομαι κι εγώ
φίλοι που είστε όλοι εσείς μαζί μας εδώ απόψε
σκέπτομαι ότι ο ξένος που είναι ο Οιδίπους είναι πρώτα ξέ-
νος στον ίδιο του τον θάνατο και ξένος στον ίδιο του τον τάφο
και έρχεται να ζητήσει να γίνει φίλος τού θανάτου του και να
φιλοξενηθεί στον τάφο του
Αυτήν την φιλοξενία φίλοι θα παρακολουθήσετε όλοι εσείς
εδώ απόψε
Και σάς φιλοξενώ σ' αυτήν εγώ ένας Ξένος

Δημήτρης Δημητριάδης
2-3.4.2017

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

ΘΗΣΕΥΣ

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

ΚΡΕΩΝ

ΞΕΝΟΣ

ΠΟΛΥΝΕΙΚΗΣ

ΧΟΡΟΣ ΑΤΤΙΚΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ

ΑΓΓΕΛΟΣ

ΙΣΜΗΝΗ

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Αντιγόνη, κόρη τυφλού γέροντα, σε ποιό μέρος φτάσαμε ή σε πόλη ποιών ανθρώπων; Ποιός θα δεχθεί σήμερα τον πλάνητα Οιδίποδα με λιγιστά δώρα; Λίγα απαιτώ κι από τα λίγα παίρνω ακόμη πιο λίγα κι αυτά μου αρκούν. 5
Τα πάθη κι η μακρά ζωή μου, μαζί και το γενναίο ήθος μου, με διδάσκουν να μη ζητώ πολλά. Παιδί μου, αν βλέπεις κάπου να καθίσω, 10
σε μέρος κοινόχρηστο ή σε άλσος θεών, σταμάτησέ με και κάθισέ με να ρωτήσουμε πού εντέλει είμαστε· ξένοι ήρθαμε να μάθουμε από εγχώριους και να κάνουμε όσα ακούσουμε.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ταλαίπωρε πατέρα Οιδίποδα, πύργοι στεγάζουν, 15
μού λεν τα μάτια μου, την πόλη αλλά μακριά· ο χώρος, όσο μπορώ να υποθέσω, είναι ιερός, όλο δάφνες, ελιές, αμπέλια· ακούγονται εκεί μέσα να γλυκοκελαηδούν πυκνόπτερα αηδόνια· ακούμπησε σ' αυτήν την απελέκητη πέτρα· για γέροντα έχεις κάνει μακρύ δρόμο. 20

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Βάλε με να καθίσω και φρόντισέ με τον τυφλό.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Χρόνια το κάνω, δεν χρειάζεται να το μάθω τώρα.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Μπορείς να μου πεις πού βρισκόμαστε;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ξέρω ότι είμαστε στην Αθήνα, τον χώρο όχι.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Αυτό μάς έλεγαν κι όσοι βρίσκαμε στον δρόμο.

25

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Να πάω κάπου να ρωτήσω ποιός είν' ο χώρος;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ναι, παιδί μου, αν είναι κατοικήσιμος.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Κατοικείται, σίγουρα· δεν χρειάζεται να πάω·
βλέπω μάς πλησιάζει ένας άνθρωπος.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Προς τα δω έρχεται, προς εμάς;

30

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Μάς έχει φτάσει κιόλας· πες του εσύ
τι έχεις να τού πεις, είν' εδώ μπροστά σου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ξένε, ακούω απ' αυτήν που βλέπει
για μένα και γι' αυτήν ότι αίσια τύχη
σε φέρνει να μάς πεις αυτά που αγνοούμε.

35

ΞΕΝΟΣ

Πριν ζητήσεις περισσότερα, απομακρύνσου
απ' αυτήν την θέση· πατάς σε χώρο αμόλυτο.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ποιός είναι; Θεωρείται θεών;

ΞΕΝΟΣ

Άθικτος και μη κατοικήσιμος· τον κατέχουν
οι τρομερές θεές, κόρες τής Γης και τού Σκότους. 40

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Πες μου σε ποιό σεβάσμιο όνομα να προσευχηθώ;

ΞΕΝΟΣ

Πανεπόπτριες Ευμενίδες, μ' αυτό το όνομα τις λέει
εδώ ο λαός· αλλού με άλλα όμορφα ονόματα.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ας δεχθούν με έλεος τον ικέτη· δεν θα φύγω
πια απ' το σημείο όπου κάθομαι. 45

ΞΕΝΟΣ

Τι σημαίνει αυτό;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Την συμφορά μου.

ΞΕΝΟΣ

Δεν έχω την τόλμη να σε διώξω χωρίς γνώμη
τής πόλης, προτού ρωτήσω αυτήν τι να κάνω.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Στο όνομα των θεών, ξένε, μη με περιφρονήσεις
τέτοιον πλάνητα, πες μου αυτά που σε ικετεύω. 50

ΞΕΝΟΣ

Εξηγήσου και δεν θα σου δείξω περιφρόνηση.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ποιός είν' ο χώρος όπου βρεθήκαμε;

ΞΕΝΟΣ

Άκουσε και θα μάθεις όσα γνωρίζω κι εγώ.
 Ο χώρος αυτός είναι όλος ιερός· τον κατέχει
 ο σεβαστός Ποσειδών· εδώ μένει κι ο πυρφόρος 55
 θεός Τιτάν Προμηθεύς· το χώμα που πατάς
 αποκαλείται χαλκόπους οδός τής χώρας,
 στήριγμα των Αθηνών· οι εγγύς γαίες
 καυχώνται που αρχηγός τους είν' ο ιππέας
 Κολωνός, και όλοι φέρουν από κοινού 60
 αυτό το όνομα με το οποίο ονομάστηκαν.
 Αυτά είναι, ξένε, τα μέρη και τα τιμούμε
 όχι με λόγια, πιο πολύ με προσκυνήματα.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Τα κατοικούν κάποιοι;

ΞΕΝΟΣ

Ασφαλώς κι είναι συνώνυμοι τού θεού. 65

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Τούς κυβερνά κανείς ή την εξουσία έχει το πλήθος;

ΞΕΝΟΣ

Στην πόλη άρχει ο βασιλεύς.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ποιός κυβερνά με λόγο και σθένος;

ΞΕΝΟΣ

Ονομάζεται Θησεύς, γιος τού κάποτε Αιγέα.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Θα πήγαινε κανείς σας σταλμένος από μένα; 70

ΞΕΝΟΣ

Να τού μιλήσει ή να τον ετοιμάσει να 'ρθεί;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Για να κερδίσει πολλά προσφέροντας λίγα.

ΞΕΝΟΣ

Τι ωφέλεια θα είχε από άνθρωπο που δεν βλέπει;

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Όσα πούμε, θα τα πούμε για να δει τα πάντα.

ΞΕΝΟΣ

Ξένε, μήπως σφάλλεις τώρα; Όπως βλέπω, 75
 εκτός απ' την δυστυχία σου είσαι ευγενής·
 μείνε όπου σε είδα, μέχρι να πάω να μιλήσω
 γι' αυτά όχι στην πόλη, στους δημότες·
 αυτοί θα κρίνουν αν πρέπει να μείνεις
 ή να πάρεις πάλι τον δρόμο. 80

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Έφυγε ο ξένος;

ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Έφυγε, μπορείς, πατέρα, να μιλήσεις
 με την ησυχία σου, μόνο εγώ είμαι δίπλα σου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ω σεβάσμιες δεινές στην όψη, είστε σ' αυτήν 85
 την γη οι πρώτες που γονάτισα στο ιερό σας,
 γι' αυτό γίνετε επιεικείς στον Φοίβο κι εμένα,
 αυτός μού προφήτευσε τα πολλά εκείνα κακά,
 όταν έλθω μετά από πολλά χρόνια, είπε,
 σ' αυτήν την τερματική γη όπου θα βρω 90
 στέγη από σεβαστές θεές και φιλοξενηθώ,
 θα τελευτήσω τον δύστηνο βίο μου· αν μείνω,
 θ' αποφέρω κέρδη σε όσους με δεχθούν, σε όσους
 μ' έδιωξαν και μ' απέστειλαν, συμφορές.
 Γι' αυτά μού παρήγγειλε θα φανεί σημάδι